



ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD a členiek senátu JUDr. Eleny Kováčovej a JUDr. Jany Zemkovej, PhD., v právnej veci žalobcu: **P. V.**, zastúpeného JUDr. P. R., advokátom, proti žalovanému: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky**, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného zo dňa 26. septembra 2005, č.p. KM-138/PK-2005, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29. mája 2008, č. k. 1 S 429/2005-35, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 S 429/2005-35 zo dňa 29. mája 2008 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250j ods. 1 OSP zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č.p. KM-138/PK-2005 zo dňa 26. septembra 2005, ktorým žalovaný ako správny orgán zamietol rozklad žalobcu zo dňa 28. júla 2005 a potvrdil prvostupňové rozhodnutie – personálny rozkaz ministra vnútra Slovenskej republiky č. 355 zo dňa 14. júla 2005, ktorým bol žalobca podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení

neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 73/1998 Z. z.“) prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru.

Žalobca bol prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru na tom skutkovom základe, že v rokoch 2004-2005 počas výkonu štátnej služby v rámci svojho služobného zaradenia po vzájomnej dohode prijímal od M. B. žiadosti viacerých žiadateľov, ktorí ju splnomocnili na vykonanie rôznych evidenčných úkonov v evidenciách ODI OR PZ v Žiline. Tieto žiadosti následne osobne aj vybavoval a za vykonanie týchto úkonov neoprávnene preberal od M. B. peňažné prostriedky vo výškach 200 Sk – 500 Sk, pričom bol v súvislosti s uvedeným konaním dňa 15. júna 2005 zadržaný príslušníkmi PZ na pracovisku evidenčných úkonov ODI OR PZ v Žiline po tom, ako začal vybavovať ďalšie takéto žiadosti prijaté od M. B..

Dôvodom prepustenia žalobcu zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru bolo, že svojím konaním porušil služobnú prísahu a služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom za súčasného splnenia podmienky, že jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby predovšetkým záujmu na svedomitom plnení služobných povinností a dôslednom dodržiavaní služobnej disciplíny všetkými príslušníkmi Policajného zboru a na ich čestnosti.

Krajský súd po preskúmaní spisového materiálu dospel k záveru, že konanie o prepustenie žalobcu zo služobného pomeru a následne vydanie oboch rozhodnutí bolo vykonané na základe zákona a v jeho medziach.

Včas podaným odvolaním sa žalobca domáhal prostredníctvom právneho zástupcu, aby odvolací súd žalobe vyhovel, zmenil napadnutý rozsudok tak, že zruší napadnuté rozhodnutie ministra vnútra SR zo dňa 26. septembra 2005 č.p.: KM-138/PK-2005 a personálny rozkaz ministra vnútra č.: 355 zo dňa 14. júla 2005 a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie, a to z toho dôvodu, že prvostupňový súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav a vec nesprávne právne posúdil.

Tvrdil, že súd sa vôbec nezaoberal označenými rozhodnutiami Komisie pre ľudské práva vo veci Petra Krause proti Švajčiarsku, ako i rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Allenet de Robemont proti Francúzsku.

Uviedol, že aj v konaní o prepustenie policajta zo služobného pomeru platí zásada prezumpcie nevinoty. Pokiaľ súd konštatuje, že predmetné konanie žalobcu

bolo dostatočne preukázané, a to na základe skutkového stavu, ktorý žalovaný zistil dostatočne vlastným šetrením, žalobca opakovane dáva do pozornosti skutočnosť, že žalovaný špecifikoval konanie žalobcu skutkovo identicky s výrokovou časťou uznesenia vyšetrovateľa o vznesení obvinenia. Následne uvedené konanie hodnotil v podstate len na základe dôkazov získaných orgánmi činnými v trestnom konaní a posúdil ho ako protiprávne konanie.

Dôvodil, že takto zistený skutkový stav bol nepostačujúci na konštatovanie, že protiprávne konanie žalobcu je dostatočne preukázané, a teda jeho prepustenie zo služobného pomeru dôvodné.

Podľa jeho názoru správny orgán nemá právo neobmedzenej voľnej úvahy.

Príslušný služobný orgán sa u žalobcu ani nevysporiadal s inštitútom dočasného pozbavenia výkonu služby. Uvedené nebolo ani v konaní preskúmané. Služobný orgán len konštatoval, že v podstate konanie, pre ktoré sa vedie trestné stíhanie, je konaním protiprávnym a sú preto dané všetky zákonné dôvody na prepustenie žalobcu zo služobného pomeru príslušníka PZ.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť. K veci uviedol, že krajský súd sa v dostatočnom rozsahu vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami žalobcu a rozhodol v súlade so zákonom, keď žalobu zamietol. Rozsudok krajského súdu bol vydaný v súlade so zákonom po riadnom zistení skutočného stavu veci.

Zotrval v plnom rozsahu na svojich vyjadreniach k žalobe.

Uviedol, že žalovaný má za to, že podaná žaloba, a dokonca ani podané odvolanie voči predmetnému rozsudku, netvrdí porušenie subjektívnych práv žalobcu (§ 247 ods. 1 OSP), čo už podľa judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky samo osebe je nedostatkom, pre ktorý nemôže byť žaloba úspešná ani pri pre žalobcu priaznivejších okolností.

Poukázal na skutočnosť, že žalobca sa vo svojej výpovedi priznal k spáchaniu protiprávneho konania, keď uviedol, že v súvislosti s vybavovaním úkonov dostal od M. B. niekedy 200 Sk, 300 Sk, inokedy 500 Sk za vybavenie ňou predložených žiadostí, ktoré pre ňu vybavoval.

Žalovaný poukázal na ustálenú súdnu prax a judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, podľa ktorej personálne konanie o prepustení policajta

zo služobného pomeru podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z. nemožno umelo spájať so samostatným, či už trestným konaním alebo samostatným priestupkovým konaním. Samostatným trestným konaním alebo konaním o priestupku sa zisťuje, či sú naplnené všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu v zmysle Trestného zákona alebo priestupku v zmysle zákona č. 372/1990 Z.z. o priestupkoch.

Žalobca nebol zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru prepustený z dôvodu, že spáchal skutok, ktorý je uvedený v Trestnom zákone, ale z dôvodu, že svojím protiprávnym konaním porušil služobnú prísahu a služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom za súčasného splnenia druhej zákonnej podmienky, a to že jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Najvyšší súd SR ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) prejednal vec podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 1 v spojení s § 246c OSP. Dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Rozhodol na odvolacom pojednávaní podľa § 250ja ods. 2 OSP dňa 23. septembra 2009 rozsudkom, ktorý verejne vyhlásil.

Predmetom súdneho preskúmania je rozhodnutie žalovaného zo dňa 26. septembra 2005, č. p.: KM-138/PK-2005, ktorým žalovaný zamietol rozklad žalobcu proti personálnemu rozkazu ministra vnútra Slovenskej republiky č. 335 zo dňa 14. júla 2005 a personálny rozkaz potvrdil. Týmto rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu bol žalobca prepustený zo služobného pomeru príslušníka policajného zboru podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z.. V súvislosti s uvedeným návrhu na prepustenie príslušníka Policajného zboru príslušný odborový orgán zaujal súhlasné stanovisko. Žalobca bol s návrhom aj podkladovým písomným materiálom riadne oboznámený, pričom vo svojom vyjadrení zo dňa 24. júna 2005 k nemu okrem iného poukázal na svoju doterajšiu bezúhonnosť v služobnom pomere príslušníka Policajného zboru na zásadu prezumpcie neviny a na použitie dôkazov trestného konania v konaní o jeho prepustení zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru.

V odôvodnení rozhodnutia prvostupňový správny orgán ďalej uviedol, že žalobca svojím konaním porušil služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom tým, že nevykonával štátnu službu riadne, keď si neplnil úlohy na úseku svojho služobného zaradenia uložené mu zákonom (§ 2 ods. 1 písm. a/ zákona NR SR č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore), nariadením nadriadeného (čl. 1 písm. a/ bod 7 rozkazu ministra SR č. 6/1997 o úlohách na zvýšenie morálneho stavu a disciplíny príslušníkov PZ; čl. 5 nariadenia ministra vnútra č. 3/2002 o etickom kódexe

príslušníka PZ); nezdržal sa konania, ktoré viedlo k stretu dôležitého záujmu štátnej služby s osobnými záujmami, a ktoré mohlo narušiť vážnosť Policajného zboru a ohroziť dôveru v tento zbor a nedodrжал služobnú disciplínu, čím zvlášť hrubým spôsobom narušil aj základné povinnosti policajta uvedené v ustanovení § 48 ods. 3 písm. a/, b/, g/, h/ a n/ zákona č. 73/1998 Z.z.. Ponechanie menovaného v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby, predovšetkým na svedomitom plnení služobných povinností a dôslednom dodržiavaní služobnej disciplíny všetkými príslušníkmi PZ a na ich čestnosti.

Dôvod prepustenia menovaného zo služobného pomeru nadriadený zistil najskôr dňa 16. júna 2005.

Tieto dôvody prvostupňového rozhodnutia si osvojil aj žalovaný, keď vyporiadajúc sa podrobne s námietkami žalobcu uvedenými v rozklade, tieto nepovažoval za opodstatnené a konštatoval, že rozkladom napadnuté rozhodnutie nie je v rozpore s právnymi predpismi, zákonné lehoty uvedené v § 192 ods. 4 zákona č. 73/1998 Z.z. (v znení účinnom do 31.12.2005) boli dodržané a dodržaná bola i zákonná povinnosť ustanovená v § 225 ods. 2, písm. c/ zákona č. 73/1998 Z.z. V druhostupňovom konaní žalovaný nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zrušenie prvostupňového rozhodnutia.

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Z dispozičnej zásady, ktorou sa súd v správnom súdnictve riadi, vyplýva žalobcovi z ustanovenia § 249 ods. 2 OSP zákonná povinnosť uviesť okrem všeobecných náležitostí žaloby (§ 42 ods. 3 a § 79 ods. 1 OSP) aj označenie rozsahu, v ktorom je rozhodnutie napadnuté, v čom žalobca vidí nezákonnosť rozhodnutia a aký konečný návrh robí.

Podľa citovaného zákonného ustanovenia § 247 ods. 1 OSP treba považovať za osobitnú náležitosť žaloby aj konkrétne tvrdenie žalobcu, že bol ukrátený na svojich právach nezákonným rozhodnutím správneho orgánu, pričom musí ísť o subjektívne práva vyplývajúce z právneho predpisu. Nestačí iba všeobecné tvrdenie, že zákon bol porušený, resp. nesprávne aplikovaný. Žalobca musí poukázať na konkrétne skutočnosti, z ktorých vyvodzuje porušenie zákona. Súd nemôže preskúmať správne rozhodnutie nad rámec žalobcom v žalobe vymedzeným. Ide o zásadu *index ne eat petita partium* (sudca nech nejde nad návrhy strán), ktorá

vyplýva z ustanovenia § 249 ods. 2 OSP, a súd musí túto zásadu aplikovať vo všetkých veciach, v ktorých preskúmava na základe podanej žaloby zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Výnimku z tejto zásady predstavujú veci, v ktorých súd zistil, že žalobou napadnuté rozhodnutie trpí takými vadami, ku ktorým musí súd prihliadať bez ohľadu na to, či žaloba takýto nedostatok rozhodnutia namietala (§ 250j ods. 3 OSP).

Úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov (a to ani vo veciach podľa § 250i ods. 2 OSP), ale preskúmavať zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov, teda či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok (vymedzených žalobou) rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesné predpisy.

Podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z., policajt môže byť prepustený zo služobného pomeru, ak porušil služobnú prísahu zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Z obsahu spisového materiálu, súčasťou ktorého je i administratívny spis žalovaného, je nesporne zrejmé, že krajský súd sa pri svojom rozhodovaní náležite vypořiadal so všetkými námietkami uvedenými v žalobe. V súdnom konaní obsahom administratívneho spisu bolo preukázané, že vykonané dokazovanie bolo náležite vyhodnotené a v hodnotení dôkazov tak ako prvostupňový súd ani odvolací súd nezistil právne pochybenia, ani logické nesprávnosti, ani takú vadu konania, ktorá by mala vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Z obsahu administratívneho spisu vyplynulo, že žalobca okrem namietania nedostatočne zisteného skutkového stavu veci zo strany prvostupňového správneho orgánu sa len všeobecne vyjadril, že platí v uvedenom konaní zásada prezumpcie nevinny, poukázal na použitie dôkazov trestného konania v konaní o jeho prepustení zo služobného pomeru príslušníka PZ, avšak žiadne konkrétne tvrdenia na svoju obranu neuviedol a ani na svoju obranu nenavrhol vykonať nijaký dôkaz, ktorým by mohol vyvrátiť dôvody jeho prepustenia zo služobného pomeru uvedené v personálnom rozkaze. Pre daný prípad takéto správanie sa žalobcu predstavovalo, že nemohol od služobného úradu právom očakávať, že tento bude vyhľadávať dôkazy, ktoré by prípadne mohli svedčiť v jeho prospech, resp. že služobný orgán bude a musí čakať, že takéto dôkazy si žalobca niekedy v budúcnosti zabezpečí. Žalobca ani nemohol očakávať, že súd bude nahrádzať činnosť služobných orgánov, a že v správnom súdnictve bude vykonávať dôkazy a hodnotiť tie, ktoré mal a mohol predložiť v personálnom konaní, ale tak neurobil. Nemožno nezdôrazniť, že ani

žaloba žalobcu neobsahovala také konkrétne tvrdenia, skutočnosti a dôkazy, z ktorých by bolo možné vyvodit' nezákonnosť rozhodnutia žalovaného.

Za týchto skutkových okolností napadnuté rozhodnutie žalovaného je i podľa názoru odvolacieho súdu vydané na základe riadne a dostatočne zisteného skutočného stavu správnym orgánom a správne právne posúdené vrátane dodržania zákonnej lehoty na vydanie rozhodnutia o prepustení v zmysle § 192 ods. 4 zákona č. 73/1998 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2005 (t. č. § 192 ods. 5 cit. zákona).

V zmysle uvedeného námietky žalobcu uvedené v odvolaní na správnosť a zákonnosť napadnutého rozhodnutia správneho orgánu ani na vecnú správnosť rozhodnutia krajského súdu nemohli mať vplyv. Iba všeobecné poukazovanie na nesprávnu aplikáciu ustanovenia § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z., na nezistenie skutočného stavu veci bez uvedenia konkrétnych skutočností a dôkazov, nemožno považovať za postačujúce na to, aby odvolaniu bolo možné priznať úspech. Neobstojí ani poukaz žalobcu na použitie dôkazov trestného konania v konaní o prepustení príslušníka PZ ako na poukazovanie prezumpcie neviny v danej veci, nakoľko v zmysle judikatúry a ustálenej súdnej praxe, na ktorú poukazuje i žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení na odvolanie, zákonné predpoklady prepustenia musia byť dané v čase rozhodovania o prepustení a nie sú závislé od výsledku prípadného trestného konania, keďže porušenie služobnej prísahy, resp. služobnej povinnosti nemusí nutne dosahovať intenzitu trestného činu. V konaní o prepustení policajta zo služobného pomeru nie je služobný orgán viazaný ustanoveniami Trestného poriadku a navyše v tomto konaní ani neplatí zásada prezumpcie neviny.

Keď teda krajský súd dospel k právnemu záveru, totožnému so záverom správnych orgánov oboch stupňov a rozhodol, že preskúmaným rozhodnutím žalovaného správneho orgánu nedošlo k porušeniu zákona a chránených záujmov žalobcu, tento jeho názor považoval aj odvolací súd, z dôvodov uvedených vyššie, za správny. Správne orgány oboch stupňov si pre záver, že žalobca svojím konaním porušil základné povinnosti príslušníka PZ, porušil služobnú prísahu a služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby, zadovážili dostatok skutkových podkladov.

V uvedenej právnej veci Najvyšší súd Slovenskej republiky pokiaľ sa jedná o námietku žalobcu, že príslušný služobný orgán sa u žalobcu nevysporiadal s inštitútom dočasného pozbavenia výkonu služby udáva, že ustanovenie § 46 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z. (podľa ustanovenia § 46 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z.,

policajt sa musí dočasne pozbaviť výkonu štátnej služby, ak by jeho ďalšie ponechanie vo výkone štátnej služby ohrozovalo dôležitý záujem štátnej služby alebo priebeh objasňovania jeho konania a je dôvodne podozrivý, že a/ porušil služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom, alebo b/ spáchal trestný čin), je možné využiť iba v prípade, ak sú splnené všetky zákonné podmienky, pričom jednou z týchto zákonných podmienok je, že policajt je iba dôvodne podozrivý, že porušil služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom, alebo spáchal trestný čin.

V danom prípade však spáchanie trestného činu bolo zadováženými dôkazmi v dostatočnom rozsahu preukázané a došlo aj k naplneniu všetkých zákonných podmienok ustanovených v § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z..

Preto Najvyšší súd SR ako súd odvolací napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil. Pritom sa stotožnil s právnym posúdením a dôvodmi krajského súdu, viazaný tiež rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 212 ods. 1 OSP ako aj rozsahom a dôvodmi podanej žaloby (§ 249 ods. 2 OSP).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 OSP tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Neúspešnému žalobcovi náhrada trov odvolacieho konania nepatrí a žalovanému správne orgánu nevznikol zákonný nárok na ich náhradu.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

V Bratislave dňa 23. septembra 2009

JUDr. Jana Henčeková, PhD., v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová